

Tarifieringsbureau Natuurrampen

Jaarverslag 2008

Inhoud

Inhoud	2
Inleiding.....	3
I Activiteitenverslag.....	4
II Analyse van de markt	5
A. Doelstellingen en methodologie	5
B. Beperkingen.....	6
C. Voorstelling van de resultaten	7
1. Uitbreidingen van dekking	7
2. Segmentatie	10
3. Premievoeten en vrijstellingen	11
4. Schadegevallen.....	13
5. Gegevens met betrekking tot het Tariferingsbureau	14
III Conclusies	16
Bijlage 1 Model van vragenlijst	17
Bijlage 2 Lijst van de ondernemingen die het onderzoek beantwoord hebben.....	21
Bijlage 3 Eenvoudige risico's	22

Inleiding

Sinds 1 maart 2006 moeten alle nieuwe contracten die de eenvoudige risico's dekken - d.w.z. voornamelijk privéwoningen en hun inhoud - een dekking omvatten tegen natuurrampen. De contracten die vóór die datum werden gesloten, moesten uiterlijk op 1 maart 2007 worden aangepast.

Teneinde een dekking te verzekeren voor alle verzekerden, heeft de wet een Tariferingsbureau ingevoerd. Dit Bureau heeft een dubbele rol.

De eerste opdracht van het Bureau bestaat erin om de tarief- (hoogte van premies en vrijstellingen) en contractuele voorwaarden te bepalen (voorwaarden van de verzekeringsspolis) van de risico's voor natuurrampen die de verzekeraars niet aan hun eigen voorwaarden willen waarborgen. Het is immers mogelijk dat sommige risico's zo moeilijk te verzekeren zijn (bijvoorbeeld een woning die regelmatig onder water komt te staan), dat de verzekeraar ze niet wil dekken of alleen tegen betaling van een erg hoge premie. In deze gevallen moet de verzekeraar de voorwaarden en de premie aanbieden die door het Tariferingsbureau werden vastgelegd. De volledige procedure, vanaf het moment dat de polis wordt ondertekend tot en met het beheer van de schadegevallen, gebeurt bij de brandverzekeraar die door de verzekerde of eventueel door de makelaar of de agent van de verzekerde werd gekozen. Het Tariferingsbureau Natuurrampen tarifeert met andere woorden geen enkel individueel dossier.

De tweede opdracht van het Bureau bestaat erin om een jaarlijks verslag op te stellen over zijn werking. In dat verslag wordt de werking van het Bureau beschreven en wordt er ook een analyse voorgesteld van de tariefvoorwaarden die de verzekeraars voor de risico's op het vlak van de natuurrampen toepassen.

Dit verslag bestaat uit twee delen. In het eerste deel worden de activiteiten van het Tariferingsbureau in 2008 samengevat. In het tweede deel worden de marktvoorwaarden betreffende de waarborg natuurrampen geanalyseerd op 31 december 2008.

De Voorzitter

Bertrand Leton

I

Activiteitenverslag

De voorzitter en de leden van het Tariferingsbureau werden benoemd door koninklijk besluit. Naast de voorzitter bestaat het Bureau uit acht vertegenwoordigers (vier effectieve en vier plaatsvervangende) van de consumenten en acht vertegenwoordigers (vier effectieve en vier plaatsvervangende) van de verzekeringsondernemingen. Het secretariaat wordt verzekerd door het Gemeenschappelijk Motorwaarborgfonds, dat ook verantwoordelijk is voor het secretariaat en het beheer van het Tariferingsbureau auto.

Het Tariferingsbureau natuurrampen, in tegenstelling tot zijn tegenhanger belast met de BA auto, tarifeert geen enkel individueel dossier maar beperkt zich tot het bepalen van contractuele voorwaarden en tariefvoorwaarden die zullen voorgesteld worden aan de verzekeringsondernemingen die niet wensen een dekking aan hun eigen voorwaarden te verlenen. Het Bureau heeft in 2006 een modelovereenkomst, een premievoet en de vrijstelling vastgelegd.

Rekening houdend met deze elementen werd het aantal vergaderingen van het Bureau herleid tot drie in 2008. Gedurende de eerste vergadering hebben de leden van het Bureau het ontwerp van het verslag van 2007 goedgekeurd. De twee andere werden gewijd aan de voorbereiding van het verslag van 2008. Het Bureau heeft eveneens kennis genomen van het arrest van 15 maart 2007 van het Grondwettelijk Hof en van de wetswijziging die eruit voortvloeit. Het is eveneens overgegaan tot een analyse van de algemene voorwaarden, die echter niet gewijzigd werden.

II Analyse van de markt

A. Doelstellingen en methodologie

Artikel 68-9, § 6, van de wet op de landsverzekeringsovereenkomst voorziet dat het verslag van het Tarifieringsbureau « meer bepaald een analyse omvat van de tariefvoorwaarden die door de verzekeraars worden gehanteerd ». Dit deel van het verslag heeft dus betrekking op het geheel van de dekkingen voor natuurrampen die op de markt worden aangeboden en niet alleen degene die worden toegekend aan de voorwaarden van het Tarifieringsbureau. Het komt er hier op aan te vermelden in welke mate en onder welke voorwaarden de consumenten een dergelijke dekking kunnen vinden. Het verslag verstrekt geen informatie over individuele gegevens van de ondervraagde ondernemingen.

In eerste instantie stelde het Tarifieringsbureau een vragenlijst op die vervolgens werd verzonden naar de ondernemingen die op de Belgische markt actief waren in 2008. Deze vragenlijst bestond uit vijf delen :

- de identificatie van de onderneming,
- de uitbreidingen van de dekkingen,
- het segmenteringsbeleid,
- de tariefstructuur,
- de schadelast.

In vergelijking tot vorig jaar, heeft de vragenlijst slechts enkele wijzigingen ondergaan. Eerst en vooral werden twee nieuwe uitbreidingen, die dikwijls inbegrepen waren in de rubriek “anderen”, toegevoegd. Het betreft enerzijds, de voertuigen in het gebouw en de vervoerde goederen en anderzijds gaat het om diefstal, vandalisme en beschadigingen van roerende en onroerende goederen. Vervolgens werd in dezelfde tabel gevraagd te onderscheiden of deze uitbreidingen toegekend werden met of zonder premietoeslag. Ten slotte wordt in de tabel, die betrekking heeft op de schadegevallen, het aantal verzekerde risico's op 31 december 2008 gevraagd.

De gegevens moesten de situatie weergeven op datum van 31 december 2008. Het model van de vragenlijst en de lijst van de ondernemingen die geantwoord hebben worden als bijlagen aan onderhavig verslag gevoegd.

De verzending van de vragenlijsten, de verzameling en de compilatie van de gegevens werden uitgevoerd door het secretariaat van het Tarifieringsbureau. Dit laatste heeft op basis van de verzamelde gegevens een ontwerp van verslag opgesteld waarin alleen de samengevoegde gegevens werden opgenomen, zodat het niet mogelijk was om de ondervraagde ondernemingen te identificeren.

B. Beperkingen

Zoals in de uitgave 2007, betreft het huidige verslag enerzijds de eigenlijke eenvoudige risico's "woningen"¹ en anderzijds de andere eenvoudige risico's (handelszaken, kleine ondernemingen)². In het eerste geval, betreft het alle gebouwen en hun inhoud waarvan de verzekerde waarde € 1,38 miljoen (op datum van 31 december 2008) niet overschrijdt. In het tweede geval, gaat het om goederen die niet gebruikt worden voor handel of industrie (onder andere kantoor- en appartementsgebouwen, landbouwuitbatingen, vrije beroepen, erediensten, cultuur- of sportactiviteiten) waarvan de verzekerde waarde het bedrag van € 44,3 miljoen (op datum van 31 december 2008) niet overschrijdt. Het is goed om duidelijk te stellen dat de speciale risico's (grote bedrijven...) niet onder de toepassing van de wetgeving inzake natuurrampen vallen.

Het boekjaar 2008 is het eerste waarvoor alle brandovereenkomsten eenvoudige risico's in overeenstemming waren met de nieuwe wetgeving, die volledig van kracht is geworden op 1 maart 2007.

De tariefstructuren van de ondernemingen, meer bepaald deze met betrekking tot de uitbreidingen van de dekkingen, kunnen relatief complex zijn. Teneinde de leesbaarheid van het verslag niet al te zeer te bemoeilijken, bleek het nodig om de individuele gegevens samen te vatten en ze in ruimere categorieën onder te brengen - ondanks het feit dat hierdoor een klein deel van de details verloren ging.

34 ondernemingen hebben binnen de toegestane termijn op het onderzoek geantwoord, hetzij vier meer dan in 2007 maar twaalf minder dan in 2006. Deze ondernemingen vertegenwoordigen echter 95% van het incasso op het vlak van de brandverzekering voor eenvoudige risico's³. Dit percentage werd berekend op basis van de incasso's van het boekjaar 2007 - de recentste gegevens die beschikbaar waren op het moment dat dit verslag werd opgesteld.

De Belgische markt van de brandverzekeringen kenmerkt zich door een grote concentratie. Tien ondernemingen hebben samen een marktaandeel van meer dan 85 % in handen. Bovendien kunnen verschillende ondernemingen van uiteenlopende grootte die tot dezelfde groep behoren, hetzelfde beleid voeren op het vlak van de onderschrijving van de risico's in verband met natuurrampen. Om die redenen en in een streven om een zicht te krijgen op de mogelijkheden waarover de consumenten beschikken om een gepaste dekking te vinden, werden de resultaten in marktaandelen uitgedrukt.

¹ Artikel 5, § 1, van het koninklijk besluit van 24 december 1992 tot uitvoering van de wet van 25 juni 1992 betreffende de landverzekeringsovereenkomst – Zie Bijlage 3.

² Artikel 5, § 2, van het voornoemde koninklijk besluit van 24 december 1992 – Zie Bijlage 3.

³ Brand en aanverwante gevaren alsook elektrische risico's, uitgezonderd de commissielonen, acquisitiekosten, taksen en bijdragen.

C. Voorstelling van de resultaten

1. Uitbreidingen van dekking

De wet voert een minimale dekking in op het vlak van de natuurrampen waarop de voorwaarden van het Tariferingsbureau gebaseerd werden. Daarentegen kunnen de door de verzekeringsondernemingen voorgestelde overeenkomsten voor de verzekerde gunstiger voorwaarden aanbieden, eventueel met een premietoeslag.

De vragenlijst van 2008 maakt dus een onderscheid tussen enerzijds de risico's woningen en de andere eenvoudige risico's en anderzijds naargelang de uitbreiding al dan niet voorgesteld wordt zonder premietoeslag. Om de voorstelling te vereenvoudigen, worden de risico's woningen apart voorgesteld van de andere eenvoudige risico's.

De schade veroorzaakt door het afvloeien van water wordt niet meer vermeld want deze uitbreiding is verplicht geworden tengevolge van de interpretatie die gegeven werd aan de notie van overstroming door artikel 7 van de wet van 1 maart 2007⁴.

Wat de **risico's woningen** betreft, bedraagt het marktaandeel van de ondernemingen die geen enkele uitbreiding toestaan ten opzichte van de wettelijke voorwaarden 12,5 %, hetzij een verbetering in verhouding tot 2007. Aan de andere kant kennen meer dan drie vierde van de ondernemingen (in termen van marktaandeel) van 8 tot 11 uitbreidingen toe.

Aantal uitbreidingen	2006	2007	2008
0	4,7%	14,8%	12,5%
1	10,5%	1,5%	0,1%
2	8,5%	6,4%	2,4%
3	7,2%	3,2%	1,5%
4	1,3%	3,3%	5,2%
5	14,5%	6,1%	-
6	10,6%	18,9%	2,4%
7	9,6%	6,6%	-
8	-	39,2%	11,6%
9	33,2%	-	42,0%
10			-
11			22,4%

Tabel 1 – Aantal dekkingsuitbreidingen (risico's woningen)

De meest voorkomende uitbreidingen zijn het niet in rekening nemen van de totale slijtage wanneer deze de 30 % overschrijdt en de inhoud van de kelders wanneer die op minder dan 10 cm van de vloer is opgesteld. Deze dekkingen worden dikwijls toegekend zonder premietoeslag maar soms, in het bijzonder voor de kelders, mits bepaalde voorzorgsmaatregelen.

⁴ Wet van 1 maart 2007 houdende diverse bepalingen (Belgisch Staatsblad 14 maart 2007).

De dekking van tuinhuisjes, bergplaatsen, berghokken en hun eventuele inhoud, deze van afsluitingen en van hagen en deze van ingangen, binnenplaatsen en terrassen zijn eveneens veel voorkomend en worden meestal toegekend zonder enige premietoeslag.

Uitbreidingen	2006	2007	2008	2008 zonderbijpr.	2008 met bijpr.
Tuinhuisjes, schuurtjes, berghokken en hun eventuele inhoud	68,7%	76,2%	87,8%	79,6%	8,2%
Afsluitingen en hagen	65,1%	43,5%	87,0%	78,8%	8,2%
Tuinen, aanplantingen	33,3%	75,3%	59,5%	30,3%	29,1%
Toegangen en binnenplaatsen, terrassen	68,8%	55,0%	83,1%	76,3%	6,7%
Luxegoederen zoals zwembaden, tennis- en golfterreinen	49,8%	65,2%	76,4%	42,8%	33,6%
De gebouwen of gedeelten van gebouwen in opbouw, verbouwing of herstelling en hun eventuele inhoud	56,4%	77,8%	76,4%	69,7%	6,7%
Inhoud van kelders op minder dan 10 cm van de grond (bij overstrooming en het overlopen of de opstuwning van openbare riolen)	50,5%	70,3%	94,6%	80,3%	14,4%
Slijtage niet volledig in rekening gebracht wanneer deze 30% overschrijdt	69,3%	55,0%	97,8%	83,5%	14,4%
Voertuigen in het gebouw en vervoerde goederen	nb	nb	69,1%	25,7%	43,4%
Diefstal, vandalisme, onroerende en roerende beschadigingen	nb	nb	57,9%	43,6%	14,4%
Andere		84,8%	28,1%	28,1%	-

Tabel 2 –Dekkingsuitbreidingen (risico's woningen)

In het algemeen zijn er minder uitbreidingen voor wat betreft de **andere eenvoudige risico's**. Hoewel iets meer dan een vierde van de ondernemingen (in marktaandeel) geen enkele uitbreiding toekent, tegen meer dan een derde in 2007, zijn er toch 61,8 % van de ondernemingen die er tussen de 8 en 11 toekennen.

Aantal uitbreidingen	2006	2007	2008
0	nb	35,5%	26,6%
1	nb	5,8%	-
2	nb	-	1,3%
3	nb	2,6%	-
4	nb	3,3%	3,5%
5	nb	5,8%	1,5%
6	nb	19,0%	2,4%
7	nb	6,2%	2,9%
8	nb	21,8%	22,9%
9	nb	-	16,5%
10	nb		22,4%
11	nb		-

Tabel 3 – Aantal dekkingsuitbreidingen (andere eenvoudige risico's)

De toegekende uitbreidingen zijn van hetzelfde type als voor de risico's woningen. Men zal er echter nota van nemen dat de voertuigen vaker kunnen gedekt worden, in het algemeen mits een premietoeslag.

Uitbreidingen	2006	2007	2008	2008 zonder bijp.	2008 met bijpr.
Tuinhuisjes, schuurtjes, berghokken en hun eventuele inhoud	nb	58,4%	73,3%	68,0%	5,3%
Afsluitingen en hagen	nb	31,7%	73,3%	68,0%	5,3%
Tuinen, aanplantingen	nb	57,2%	45,0%	27,4%	17,6%
Toegangen en binnenplaatsen, terrassen	nb	47,1%	70,3%	65,1%	5,3%
Luxegoederen zoals zwembaden, tennis- en golfterreinen	nb	47,0%	62,3%	44,7%	17,6%
De gebouwen of gedeelten van gebouwen in opbouw, verbouwing of herstelling en hun eventuele inhoud	nb	43,3%	63,0%	63,0%	-
Inhoud van kelders op minder dan 10 cm van de grond (bij overstroming en het overlopen of de opstuwning van openbare riolen)	nb	44,4%	52,9%	37,7%	15,2%
Slijtage niet volledig in rekening gebracht wanneer deze 30% overschrijdt	nb	62,3%	87,1%	66,6%	20,5%
Voertuigen in het gebouw en vervoerde goederen	nb	nb	73,1%	37,9%	35,2%
Diefstal, vandalisme, onroerende en roerende beschadigingen	nb	nb	17,5%	2,3%	15,2%
Andere	nb	82,0%	25,7%	25,7%	-

Tabel 4 –Dekkingsuitbreidingen (andere eenvoudige risico's)

Zowel voor de risico's woningen als voor de andere eenvoudige risico's, zal men vaststellen dat er een vermindering is van de ondernemingen (in marktaandeelen) die geen enkele uitbreiding toestaan. Bepaalde uitbreidingen worden, vooral wat betreft de risico's woningen, gratis aangeboden in bijna 9 op 10 contracten. Bepaalde van deze uitbreidingen worden soms gedeeltelijk toegekend.

In het kort, de consument kan dikwijls een maatschappij vinden die hem een bredere dekking verleent dan hetgeen de wettelijke minimum voorwaarden voorzien en dit zonder premietoeslag. Maar hij heeft er belang bij de offertes te vergelijken en de concurrentie te doen spelen om de dekking te vinden die het best overeenkomt met zijn specifieke behoeften.

2. Segmentatie

Voor de **risico's woningen**, zijn de ondernemingen, in marktaandelen uitgedrukt, die geen enkel segmentatiecriterium⁵ gebruiken minder en minder talrijk terwijl deze die een segmentatie hanteren meer en meer criteria gebruiken.

Aantal segmentatiecriteria	2006	2007	2008
0	5,3%	4,3%	4,3%
1	7,8%	14,2%	11,4%
2	7,6%	9,1%	4,6%
3	14,2%	7,7%	3,1%
4	55,6%	40,6%	46,8%
5	9,5%	24,1%	29,8%

Tabel 5 – Aantal segmentatiecriteria (risico's woningen)

Het meest gebruikte criterium is het schadeverleden. Volgen de geografische zone, het niveau van het risico (het feit dat het verzekerde goed zich op het gelijkvloers bevindt, op de eerste verdieping...) en de terugkeerperiode⁶.

Segmentatiecriteria	2006	2007	2008
Geografische zone	83,7%	84,8%	85,0%
Terugkeerperiode	53,8%	64,9%	76,8%
Schadeverleden	90,3%	91,4%	94,4%
Niveau van het risico	82,8%	73,0%	79,5%
Keuze van vrijstelling	25,0%	24,1%	30,4%

Tabel 6 – Verschillen segmentatiecriteria (risico's woningen)

Voor de **andere eenvoudige risico's**, stelt men ook een zeer lichte daling vast van het aantal ondernemingen die geen enkele segmentatie toepassen.

Aantal segmentatiecriteria	2006	2007	2008
0	nb	5,5%	5,1%
1	nb	13,4%	11,3%
2	nb	9,0%	4,6%
3	nb	21,0%	21,6%
4	nb	26,9%	27,6%
5	nb	24,2%	29,8%

Tabel 7 – Aantal segmentatiecriteria (andere eenvoudige risico's)

⁵ De voorwaarden van het Tariferingsbureau bevatten geen segmentatiecriterium

⁶ De terugkeerperiode betekent de frequentie van het schadegeval. Deze stemt overeen met de theoretische periode (berekend door middel van wiskundige modellen), tussen twee natuurrampen.

Zoals voor de risico's woningen, zijn de meest gebruikte criteria het schadeverleden en de geografische zone. Voor deze categorie van goederen komt de terugkeerperiode op de derde plaats voor het niveau van het risico (hoogte ten opzichte van het straatniveau).

Segmentatiecriteria	2006	2007	2008
Geografische zone	nb	84,5%	84,4%
Terugkeerperiode	nb	70,6%	76,3%
Schadeverleden	nb	90,3%	93,6%
Niveau van het risico	nb	53,5%	60,1%
Keuze van vrijstelling	nb	24,2%	30,4%

Tabel 8 – Verschillen segmentatiecriteria (andere eenvoudige risico's)

Voor **alle eenvoudige risico's** groeit de tendens tot segmentatie met de jaren. De gebruikte criteria zijn voornamelijk gesteund op de waarneming van het verleden (overzicht van de schadegevallen, geografische zone) maar een prospectief criterium zoals de terugkeerperiode wordt meer en meer gebruikt.

Men moet noteren dat sommige criteria gebruikt worden in combinatie met andere criteria. Het niveau van het risico en de terugkeerperiode worden bijvoorbeeld dikwijls gebruikt als aanvulling van het criterium van het schadeverleden.

3. Premievoeten en vrijstellingen

Voor de grote meerderheid van de risico's woningen (99,2%) bevindt zich de premievoet onder 0,2‰, hetzij een premie van 20 euro voor 100.000 euro verzekerde waarde, dus 23,15 euro, taksen en bijdragen (15,75 %) inbegrepen.

Premievoetklassen	Premie voor 100.000 € verzekerde waarde (excl. taksen)	2006	2007	2008
≤ 0,13 ‰	≤ 13 €	81,0%	85,3%	88,3%
> 0,13 ‰ et ≤ 0,2 ‰	> 13 € en ≤ 20 €	18,0%	13,5%	10,9%
> 0,2 ‰ et ≤ 0,3 ‰	> 20 € en ≤ 30 €	0,3%	0,4%	0,3%
> 0,3 ‰ et ≤ 0,5 ‰	> 30 € en ≤ 50 €	0,4%	0,4%	0,3%
> 0,5 ‰ et < 0,9 ‰	> 50 € en < 90 €	0,3%	0,3%	0,1%
≥ 0,9 ‰	≥ 90 €	-	0,1%	0,0%

Tabel 9 – Premievoeten (risico's woningen)

Voor de brandverzekeringsovereenkomsten voor eenvoudige risico's wordt meestal een vrijstelling gehanteerd die op 31 december 2008 niet hoger dan 220,41 euro⁷ is. De wet biedt evenwel de mogelijkheid om een hogere vrijstelling

⁷ Dit is de voormalige verplichte vrijstelling in brandverzekering eenvoudige risico's, voorzien in het artikel 6 van het koninklijk besluit van 24 december 1992 dat de verzekering tegen brand en andere risico's, wat eenvoudige risico's betreft, reglementeert. Deze vrijstelling bedroeg precies 220,41 euro op 31 december 2008.

te hanteren voor de waarborg natuurrampen. De vrijstelling voor natuurrampen mag echter niet meer bedragen dan 610 euro. Dit bedrag is geïndexeerd⁸ : de maximale vrijstelling bedroeg 1.084,73 euro op 31 december 2008.

Voor het risico woning wordt er in meer dan drie gevallen op vier voor de consument geen hogere vrijstelling, toegepast voor de dekking van natuurrampen, dan voor de eigenlijke brandverzekering.

Vrijstellingen	Woningen 2006	Woningen 2007	Woningen 2008
<= brand	69,5%	75,4%	77,3%
> brand	30,5%	24,6%	22,7%

Tabel 10 – Vrijstellingen (risico's woningen)

98,4% van de **andere eenvoudige risico's** is verzekerd aan een tarief lager dan 0,2 ‰, d.w.z. een lichte verbetering in vergelijking met 2007 (97,9 %).

Premievoetklassen	Premie voor 100.000 € verzekerde waarde (excl. taksen)	Andere 2006	Andere 2007	Andere 2008
≤ 0,13 ‰	≤ 13 €	nb	84,0%	82,3%
> 0,13 ‰ et ≤ 0,2 ‰	> 13 € en ≤ 20 €	nb	13,9%	16,1%
> 0,2 ‰ et ≤ 0,3 ‰	> 20 € en ≤ 30 €	nb	0,4%	0,7%
> 0,3 ‰ et ≤ 0,5 ‰	> 30 € en ≤ 50 €	nb	0,9%	0,4%
> 0,5 ‰ et < 0,9 ‰	> 50 € en < 90 €	nb	0,7%	0,3%
≥ 0,9 ‰	≥ 90 €	nb	0,1%	0,1%

Tabel 11 – Premievoeten (andere eenvoudige risico's)

In bijna zeven gevallen op tien, is de vrijstelling van toepassing op de natuurrampen dezelfde als deze in de basis brandovereenkomst.

Vrijstelling	Andere 2006	Andere 2007	Andere 2008
<= brand	nb	63,4%	71,4%
> brand	nb	36,6%	28,6%

Tabel 12 – Vrijstellingen (andere eenvoudige risico's)

Voor het **geheel van de eenvoudige risico's**, merkt men een lichte stijging (qua marktaandeel) van het aantal contracten die van de laagste tarieven genieten. Dezelfde tendens wordt waargenomen voor de overeenkomsten waarin enkel de basis vrijstelling van toepassing is.

⁸ Zie blz. 3.

4. Schadegevallen

In 2008 heeft de schadelast van de risico's woningen meer dan 48 miljoen euro bereikt, hetgeen meer dan het dubbel van het bedrag van 2007 is. Deze verhoging is het gevolg van een sterke verhoging van het aantal schadegevallen, van 5.994 naar 13.924. Nochtans vermindert de gemiddelde last van de schadegevallen licht.

Schadegevallen	Woningen 2006	Woningen 2007	Woningen 2008
Aantal verzekerde risico's	nb	nb	5.064.011
Aantal schadegevallen	nb	5.994	13.924
Vergoedingen	nb	15.408.587	38.274.745
Voorzieningen	nb	5.662.092	9.974.865
Schadelast	nb	21.070.679	48.249.610
Gemiddelde last	nb	3.515	3.465
Last per verzekerd risico	nb	nb	9,53

Tabel 13 – Schadegevallen (risico's woningen)

Wat de andere eenvoudige risico's betreft, ondanks een sterke verhoging van het aantal schadedossiers, vergelijkbaar met deze vastgesteld voor de risico's woningen, is de schadelast in 2008 slechts licht gestegen van 9,6 naar 10,6 miljoen euro. De oorzaak ervan is een sterke vermindering van de gemiddelde schadelast, van 7.414 euro naar 4.912 euro.

Schadegevallen	Andere 2006	Andere 2007	Andere 2008
Aantal verzekerde risico's	nb	nb	579.755
Aantal schadegevallen	nb	1.295	2.040
Vergoedingen	nb	5.691.917	7.034.512
Voorzieningen	nb	3.909.377	2.985.227
Schadelast	nb	9.601.294	10.019.739
Gemiddelde last	nb	7.414	4.912
Last per verzekerd risico	nb	nb	17,28

Tabel 14 – Schadegevallen (andere eenvoudige risico's)

De samenvoeging van de gegevens van de risico's woningen en de andere eenvoudige risico's toont aan dat het aantal schadegevallen en hun last aanzienlijk stijgen aangezien de bedragen van 2008 respectievelijk 2,19 en 1,90 keer die van 2007 vertegenwoordigen. Daarentegen vermindert de gemiddelde schadelast (- 13,3%), hetgeen te wijten is aan het feit dat sommige zware schadegevallen van het jaar 2007 zich niet in 2008 hebben herhaald. Men zal de volatiliteit van de uitslagen vaststellen in de groep van de andere eenvoudige risico's, die sterk beïnvloed kunnen worden door een klein aantal schadegevallen.

Schadegevallen	2006	2007	2008
Aantal verzekerde risico's	nb	nb	5.643.766
Aantal schadegevallen	nb	7.289	15.964
Vergoedingen	nb	21.100.504	45.309.257
Voorzieningen	nb	9.571.469	12.960.092
Schadelast	nb	30.671.973	58.269.349
Gemiddelde last	nb	4.208	3.650
Last per polis	nb	nb	10,32

Tabel 15 – Schadegevallen (geheel van eenvoudige risico's)

5. Gegevens met betrekking tot het Tarifieringsbureau

De risico's natuurrampen die worden getarifeerd aan de voorwaarden van het Tarifieringsbureau worden telkens gedekt door dezelfde onderneming die het risico brand dekt, of indien er geen brandcontract bestaat, de onderneming van haar keuze. Die onderneming is dan ook verantwoordelijk voor het uitgeven en het beheer van de overeenkomsten, alsook voor het beheer van de schadegevallen.

De schadelast wordt evenwel gespreid over alle verzekeraars die in België een brandverzekering voor eenvoudige risico's aanbieden, na aftrek van de premies geïnd voor de risico's verzekerd aan de voorwaarden van het Tarifieringsbureau (vermindert met de taksen en bijdragen (15,75 %) en het forfait voor de beheerkosten van de onderneming (35 %)). Deze verdeling wordt uitgevoerd naar evenredigheid van het incasso brand eenvoudige risico's van de verzekeraars. Deze taak is toevertrouwd aan de vzw CANARA, die speciaal hiervoor op 17 maart 2006 werd opgericht.

In tegenstelling tot de gegevens van de markt, zijn de gegevens van tabel 16 hieronder werkelijke cijfers en niet het resultaat van schattingen opgesteld op basis van de door de ondernemingen ontvangen antwoorden.

Volgens de vzw CANARA waren 33.010 eenvoudige risico's verzekerd aan de voorwaarden van het Tarifieringsbureau in 2008. Het is dus een vermindering vergeleken met 31 december 2007, maar een verhoging vergeleken met 31 december 2006. De aan de voorwaarden van het Tarifieringsbureau verzekerde risico's vertegenwoordigen een zeer gering deel van de tegen natuurrampen verzekerde goederen (tussen 0,5 en 1%).

Het aantal schadegevallen met vergoeding bedraagt 224 voor het boekjaar 2008, d.w.z 3,3 keer het aantal schadegevallen van het vorige boekjaar. Hun last bedroeg 868.240 euro. Het lijkt dus dat, qua schadefrequentie, de risico's verzekerd aan de voorwaarden van het Tariferingsbureau, aanzienlijk zwaarder zijn dan die van de markt. In 2008 bedroeg de schadefrequentie van de risico's van het Bureau 6,78 ‰ terwijl zij slechts 2,83 ‰ was voor het geheel van de eenvoudige risico's van de markt.

De gemiddelde schadelast voor de goederen die aan de voorwaarden voor het Tariferingsbureau worden verzekerd, bedraagt dus 3.876 euro, d.w.z iets meer dan in 2007 maar duidelijk minder dan in 2006.

Schadegevallen	2006	2007	2008
Aantal verzekerde risico's	11.857	35.424	33.010
Aantal schadegevallen	40	68	224
Schadelast	198.802	249.222	868.240
Gemiddelde last	4.970	3.665	3.876
Last per verzekerd risico	16,77	7,04	26,30
Gemiddelde premie per verzekerd risico	135 ,11	119,46	123,85

Tabel 16 – Schadegevallen (risico's getarifeerd aan de voorwaarden van het Tariferingsbureau)

Om volledig te zijn, kunnen wij melden dat de verkregen premies voor de risico's die aan de voorwaarden van het Tariferingsbureau worden gedekt, voor het boekjaar 2008, 4.088.246, 23 euro bedragen, waarvan 3.392.281,00 euro voor de risico's woningen.

III Conclusies

De door het onderzoek 2008 verzamelde gegevens kunnen als representatief voor de Belgische markt worden beschouwd.

In 2008 werden er relatief weinig contracten aan de voorwaarden van het Tarifieringsbureau getarifeerd. Aangezien de schadefrequentie, gaat het vooral om moeilijk te plaatsen risico's. Zoals in de laatste twee boekjaren hebben de meeste verzekerden een dekking tegen natuurrampen aan de voorwaarden van de markt kunnen vinden.

Bij de meeste verzekeraars zijn de financiële voorwaarden (premie en vrijstelling) van de dekking tegen natuurrampen zeer gunstig gebleven, zowel voor de eenvoudige risico's woningen als voor de andere eenvoudige risico's.

De voorwaarden van de markt bieden dikwijls een ruimere dekking dan deze die door de wet is voorzien. Het verslag 2007 had een polarisatie van de markt opgemerkt met, aan de ene kant, ondernemingen die geen of weinig dekkingsuitbreidingen aanbieden en, aan de andere kant, ondernemingen die (bijna) het maximum voorstellen. Deze tendens blijft geldig in 2008, nochtans is er een vermindering van de ondernemingen die geen uitbreiding aanbieden en een verhoging van de ondernemingen die er meerdere voorstellen. Het onderzoek 2008 stelt vast dat deze uitbreidingen vaak zonder bijpremie worden gegeven, vooral voor de eenvoudige risico's woningen.

Het onderzoek stelt ook vast dat er een grote diversiteit in de waarborgen bestaat. De consument heeft er alle voordeel bij om het aanbod van de verschillende ondernemingen te vergelijken teneinde de dekking te vinden die het best past bij zijn persoonlijke situatie.

De meeste tarieven worden op een segmentatie gebaseerd die rekening houdt met vier of vijf criteria. Slechts enkele ondernemingen gebruiken geen segmentatie.

Het jaar 2008 heeft geen belangrijke overstroming gekend. Sommige onweders veroorzaakten echter wel lokaal aanzienlijke schade. Hierdoor wordt er een sterke verhoging van het aantal vergoedingen vastgesteld, zowel op de markt als bij de risico's gedekt aan de voorwaarden van het Tarifieringsbureau. Hieruit volgt logischerwijze een sterke toename van de schadelast, die toch redelijk blijft in verhouding tot de geïnde premies. Dit brengt er ons toe voorzichtig te zijn met de bepaling en de toepassing van de tarieven. Ze moeten inderdaad rekening houden met, aan de ene kant een relatief beperkte schadelast bij frequent voorkomende schadegevallen, en aan de andere kant buitengewone rampen die heel zeldzaam zijn.

De toestand van de markt in 2008 bevestigt de geobserveerde tendens van 2007, met name een dekking die over het algemeen breder is dan het wettelijke minimum en het handhaven van een laag tarief. Enkel een zeer klein aantal risico's werd aan de voorwaarden van het Tarifieringsbureau gedekt. Deze tendens heeft zich, door de afwezigheid van belangrijke schade in de loop van het boekjaar 2008, kunnen handhaven.

Bijlage 1 Model van vragenlijst

Luik 1 - Identificatie

Onderneming	
CBFA code:	
Contactpersoon:	
tel.:	
e-mail:	

Luik 2 – Dekkingsuitbreidingen woningen

	Woningen		Andere eenvoudige risico's	
	Ja	Nee	Ja	Nee
Omvat de dekking natuurrampen uitbreidingen ten opzichte van de minimumvoorwaarden van de wet?				

Indien ja, gelieve voor elk van de onderstaande uitbreidingen te vermelden of uw onderneming ze al of niet geeft voor het risico overstrooming/natuurramp :

	Woningen			Andere eenvoudige risico's		
	Ja		Nee	Ja		Nee
	zonder bijpremie	met bijpremie		zonder bijpremie	met bijpremie	
Tuinhuisjes, schuurtjes, berghokken en hun eventuele inhoud						
Afsluitingen en hagen						
Tuinen, aanplantingen (rechtstreekse schade door overstrooming)						
Toegangen en binnenplaatsen, terrassen						
Luxegoederen zoals zwembaden, tennis- en golfterreinen						
De gebouwen of gedeelten van gebouwen in opbouw, verbouwing of herstelling en hun eventuele inhoud						
Voor het gevaar overstrooming en het overlopen of de opstuwung van openbare riolen, de inhoud van kelders die op minder dan 10 centimeter van de grond is opgesteld						
Wat de slijtage betreft, wordt deze niet volledig in rekening gebracht wanneer deze 30% overschrijdt						
Voertuigen in het gebouw en vervoerde goederen						
diefstal, vandalisme en onroerende en roerende beschadigingen						
Andere uitbreidingen (te bepalen)						

Luik 3 – Segmentatiecriteria

Gelieve voor elk van de onderstaande segmentatiecriteria aan te duiden of uw onderneming ze hanteert in de tarificatie van de natuurrampendeckking van woningen:

	Woningen		Andere eenvoudige risico's	
	Ja	Nee	Ja	Nee
geografische zone				
terugkeerperiode (theoretische periode tussen twee overstromingen)				
schadeverleden				
niveau van het risico (kelder, gelijkvloers of verdieping)				
keuze van vrijstelling				

Indien uw onderneming nog andere dan de hierboven vermelde segmentatiecriteria gebruikt, gelieve deze hieronder te omschrijven:

Luik 4 – Spreiding tarificatie woningen

Gelieve in onderstaande tabel, voor elk interval, weer te geven welk percentage van de tegen natuurrampen verzekerde risico's op 31/12/2008 verzekerd zijn door uw onderneming aan een premievoet (excl. taks) natuurrampen (1) omvat in het interval.

Premievoetinterval (excl. taks)	% verzekerde risico's op 31/12/2008 waarvoor de premievoet natuurrampen in het interval ligt	
	Woningen	Andere eenvoudige risico's
≤ 0,13‰		
> 0,13‰ - ≤ 0,2‰		
> 0,2‰ - ≤ 0,3‰		
> 0,3‰ - ≤ 0,5‰		
> 0,5‰ - < 0,9‰		
³ 0,9‰ (zonder TB)		
TOTAAL (3)		

Gelieve in onderstaande tabel, voor elk interval, een schatting te geven van het percentage risico's die tegen natuurrampen verzekerd zijn door uw onderneming met een vrijstelling overstromingen omvat in het interval.

Vrijstelling overstromingen	% verzekerde risico's op 31/12/2008 waarvoor de vrijstelling overstroming in het interval ligt	
	Woningen	Andere eenvoudige risico's
≤ 210 euro (2)		
> 210 euro		
TOTAAL (3)		

Opmerkingen

- (1) Indien de premievoet gebouw en inhoud verschillend zijn, gelieve voor de eigenaar (bewoner / niet bewoner) de premievoet gebouw te beschouwen en voor de huurder de premievoet inhoud.
- (2) geïndexeerde vroegere verplichte vrijstelling voor gevaar brand.
- (3) Gelieve een verklaring te geven indien het totaal niet 100% is.

Luik 5 - Schaden

Risico's verzekerd door de onderneming behalve deze die volgens de voorwaarden van het Tarifieringsbureau getarifeerd zijn.

	Woningen	Andere eenvoudige risico's
Aantal risico's verzekerd op 31.12.2008		
Aantal schadegevallen tussen 01.01.2008 en 31.12.2008		
Betaalde vergoedingen op 31.12.2008 met betrekking tot schadegevallen voorgevallen tussen 01.01.2008 en 31.12.2008 (EUR)		
Vorzieningen op 31.12.2008 met betrekking tot schadegevallen voorgevallen tussen 01.01.2008 en 31.12.2008 (EUR)		

Bijlage 2

Lijst van de ondernemingen die het onderzoek beantwoord hebben

Dénomination	Code CBFA
ACE European Group Ltd	2312
AIOI Motor & General Ins Cy of Eur Ltd	2387
Allianz Belgium	0097
Ardenne Prévoyante (L' -)	0129
Argenta Assuranties	0858
Algemeen Mut. voor Medische Assuranties (AMMA)	0126
Federale Verzekeringen BOAR (De -)	0087
Avéro Belgium Insurance	1093
AXA Belgium	0039
Corona	0435
Delta Lloyd Life	0167
Dexia Insurance Belgium	0037
Ethias Gemeen recht	0165
Fidea	0033
Fortis Corporate Insurance (FCI)	0745
Fortis Insurance Belgium (ex-Fortis AG)	0079
Foyer Assurances	1258
Generali Belgium	0145
Hiscox Insurance Company Ltd	2189
KBC Verzekeringen	0014
Mercator Verzekeringen	0096
Mitsui Sumitomo InsuranceCo. (Europe) Ltd	0915
Nateus	2652
Nationale Suisse Verzekeringen	0124
Partners Verzekeringen	0964
Piette & Partners	1037
P&V Verzekeringen	0058
Servis	1396
Sint-Donatusgilde	0994
Sompo Japan Insurance Company of Europe	2002
Tokio Marine Europe Insurance Ltd	0996
Touring Verzekeringen	1455
Vivium	2314
Vivium (ex-ING)	0051

Bijlage 3

Eenvoudige risico's

Art. 5 van het koninklijk besluit van 24 december 1992 besluit tot uitvoering van de wet van 25 juni 1992 op de lanverzekeringsovereenkomst]

§ 1. Onder eenvoudig risico bedoeld in artikel 67, § 2, van de wet, wordt verstaan elk goed of geheel van goederen, waarvan de verzekerde waarde niet meer bedraagt dan 743.680,57 € (30.000.000 BEF). Voor de berekening van dat bedrag worden in aanmerking genomen alle verzekeringsovereenkomsten die hetzelfde voorwerp hebben betrekking hebben op goederen die zich op een zelfde plaats bevinden en gesloten zijn door eenzelfde verzekeringnemer, door een der verzekerden of door een vennootschap of een vereniging waarin de verzekeringnemer of een verzekerde een meederheidsbelang heeft of kennelijk een overwicht in de beslissingsmacht heeft.

§ 2. Het bedrag vermeld in § 1 wordt op 23.921.725,14 € (965.000.000 BEF) gebracht voor de hiernavolgende goederen :

- 1° bureaus en woningen met inbegrip van de appartements- of kantoorgebouwen voor zover niet meer dan 20 % van de totale oppervlakte van het gelijkvloers en de andere verdiepingen samen als handelsruimte wordt gebruikt ;
- 2° de landbouw-, tuinbouw-, wijnbouw-, fruitteeltbedrijven en fokkerijen ;
- 3° de lokalen bestemd voor de uitoefening van vrije beroepen, behalve de apotheken ;
- 4° de lokalen gebruikt door de religieuze instellingen zoals cultusplaatsen, abdijen en kloosters, alsook de parochiezalen ;
- 5° de lokalen bestemd voor culturele, sociale en filosofische activiteiten ;
- 6° de gebouwen bestemd voor het verstrekken van onderwijs, met uitzondering van die bestemd voor hoger onderwijs ;
- 7° de muziekconservatoria, de musea en de bibliotheken ;
- 8° de inrichtingen die uitsluitend voor sportactiviteiten worden aangewend ;
- 9° de medische verzorgingsinrichtingen, sanatoria, preventoria, klinieken, hospitalen, kindertehuizen, rusthuizen voor bejaarden.

§ 3. De bedragen vermeld in §§ 1 en 2 van dit artikel zijn gekoppeld aan de evolutie van het ABEX-indexcijfer met als basisindexcijfer dat van het eerste semester van het jaar 1988, namelijk 375.

§ 4. Van het toepassingsgebied van dit artikel zijn evenwel uitgesloten :

- 1° de verzekeringen alle risico's betreffende juwelen, kunstwerken, bontmantels, fototoestellen of audiovisuele apparaten alsmede de bagageverzekeringen ;
- 2° de zogenaamde technische verzekeringen, met name de verzekeringen van het type machinebreuk, alle bouwplaatsrisico's, montage en proefdraaien, burgerrechtelijke aansprakelijkheid van architecten en aannemers, elektrische en elektronische installaties of zwakstroom ;
- 3° de verzekeringen tegen brand in het kader, van een motorrijtuigpolis ;
- 4° de verzekeringen tegen explotatieverliezen, andere dan deze waarbij een dagelijkse vergoeding wordt gewaarborgd ;
- 5° de verzekeringen tegen ziekten en sterfte van dieren ;
- 6° de globale bankverzekeringen, de verzekeringen vervoer en opslag van waarden.